

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

Model For The Development of Educational Quality of Private Charitable Schools

อรรถสิทธิ์ ลิ้มสถายูรัตน์¹ และ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์¹

Attasit Limsathayurat¹ and Weerawat Utairat¹

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

¹Doctor of Education Program, Eastern Asia University

Received: October 4, 2019

Revised: February 3, 2020

Accepted: February 11, 2020

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ทำเพื่อ (1) ศึกษาสภาพ (2) สร้างรูปแบบ (3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล 1. สภาพของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลประกอบด้วย การพัฒนาองค์ประกอบคุณภาพการศึกษา 3 ด้านคือ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษา (2) การพัฒนาบุคลากรเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ (3) การมีส่วนร่วมในการจัดและใช้แหล่งการเรียนรู้และการวัดผลการประเมิน 2. รูปแบบที่สร้างขึ้นเป็นชุดของการนำองค์ประกอบ 3 ด้านของสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลมากำหนดเป็น 4 หัวเรื่องย่อยพร้อมเสนอรายละเอียดของการดำเนินการ หัวเรื่องย่อยได้แก่ (1) เนื้อหาสำคัญ - ให้การจัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา (2) วัตถุประสงค์หลักพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ (3) วิธีการของการพัฒนา - พัฒนาศักยภาพในการสร้างและใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (4) กระบวนการสนับสนุนการพัฒนา - สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3. การประเมินความถูกต้องความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบแสดงให้เห็นผลอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในด้านเนื้อหา ด้านวัตถุประสงค์ ด้านวิธีการพัฒนาและด้านกระบวนการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา, คุณภาพการศึกษา, โรงเรียนเอกชนการกุศล

Abstract

The purpose of this research is to (1) study the condition (2) create a model (3) evaluate the model for the development of the quality of education of private charitable schools. 1. the condition of improving the quality of education of private charitable schools consists of the development of educational quality components in 3 aspects (1) the development of educational institutions that emphasize educational service recipients (2) personnel development for learning process development (3) participation in organizing and using learning resources and assessing results 2. The model was created as a set of 3 elements of the quality of education

development of private charitable schools in 4 sub-headings with details of the operation (1) important content - Provide learning process following the curriculum set in the school (2) the main objective - Develop the school curriculum that emphasizes the importance of educational service providers (3) the method of development - Develop personnel to create and use the school curriculum efficiently (4) development support process - Build cooperation with the community in implementing the school curriculum. 3. The assessment of the accuracy, feasibility, and usefulness of the model showed that the results were at the highest level in terms of content, objectives, methods of development, and support processes of the development of educational quality.

Keywords: Model for the development of educational quality, Educational quality, Private charitable schools

บทนำ

โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นสถานศึกษาที่วัดเป็นผู้ถือใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 มาตรา 15 (1) และ (3) ที่วัดเป็นผู้รับใบอนุญาต โดยมีคณะสงฆ์ พระภิกษุเป็นผู้บริหาร ดำเนินการ และเป็นเจ้าของ ซึ่งทางโรงเรียนไม่สามารถคัดกรองนักเรียนที่มีระดับความพร้อมทางสติปัญญาโดยใช้การสอบแข่งขันเข้าเรียนหรือปฏิเสธการรับนักเรียนได้ เนื่องจากเป็นสถานศึกษาที่เน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บริการประชาชนด้านการศึกษาสงเคราะห์ ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ม.1-6) ทั้งสายวิทย์-คณิต สายศิลป์ และในระดับวิชาชีพ ส่งผลให้ทางโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการโดยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่โรงเรียนจะมีระบบหรือวิธีการที่จะพัฒนาโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

แต่จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่ผ่านมา กลับพบปัญหาของการจัดการศึกษา ดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตรที่อิงกับหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก ไม่มีความยืดหยุ่นต่อท้องถิ่น (2) การขาดแคลนบุคลากร และไม่สามารถบริหาร

บุคลากรได้อย่างคล่องแคล่ว และเท่าทันต่อการแก้ไขปัญหา (3) การไม่สนใจปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย หรือไม่ส่งเสริมการพัฒนาด้านวิชาการ เป็นต้น โดยจากปัญหาดังกล่าว จะพบว่ามีลักษณะเกี่ยวพันกันทั้งจากปัจจัยภายในของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล และจากปัจจัยเชิงกระบวนการของสถานศึกษา เช่น การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วม

ดังนั้น เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้ ได้อย่าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล
2. เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการ

ศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

ทบทวนวรรณกรรม และกรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารคุณภาพทางการศึกษา

ประเทศไทยเองได้มีการนำเอาหลักการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทางการศึกษาในทุกระดับ ปัจจัยที่สำคัญหนึ่งที่สำคัญในการเพิ่มคุณภาพการให้บริการทางการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน รวมไปถึงลักษณะทางกายภาพที่เอื้อต่อการศึกษา เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การเอาใจใส่ของครู การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ คือ ความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียน การเป็นพลเมืองที่ดี มีประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นสถานศึกษาที่มีมาตรฐาน (Sallis, 1996, p. 139) โดย Murgatroyd and Morgan (1993, p. 48) ได้ให้ความหมายของการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนกับคุณภาพ (Schooling and Quality) ที่สัมพันธ์กันใน 3 ประเด็น ดังนี้ (1) การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) (2) การสร้างข้อตกลง (Contract Conformance) ก่อนที่จะประเมิน และ (3) คุณภาพของผู้รับบริการ (Customer Driven Quality) เพื่อปรับปรุงคุณภาพ 5 ขั้นตอน คือ (1) การจัดองค์การให้เป็นทางเดียวกัน มอบหมายหน้าที่และมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (2) รูปแบบองค์การต้องทำงานเป็นทีม พัฒนาทีมงาน และการเปลี่ยนแปลงการจัดการที่ทีมงานอย่างเป็นระบบ (3) มีเป้าหมายเฉพาะขององค์การในการเพิ่มผลผลิต (4) ระบบการจัดการในองค์การเกิดจากการใช้เครื่องมือในการวัดผลและผลย้อนกลับ

สอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญของ Deming ที่เรียกว่าวงจรคุณภาพ ใน 4 กระบวนการ หรือที่เรียกว่า วงจร PDCA ดังนี้

1. การวางแผน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำ คือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ซึ่งสอดคล้อง

กับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพ และแผนงบประมาณ เป็นต้น

2. การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงาน ทั้งระดับบุคลากร รายกลุ่ม รายหมวด และให้การนิเทศ

3. การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

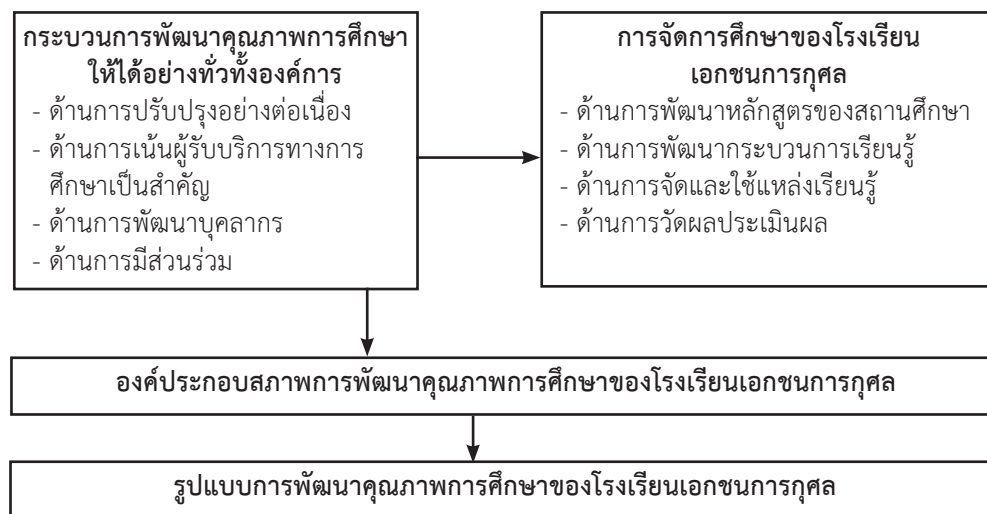
4. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้ว จะส่งผลให้คณะกรรมการรับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแปลผล แล้วนำเสนอผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไปและจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ให้ได้อย่างทั่วทั้งองค์การ จากปัจจัยเชิงกระบวนการของสถานศึกษา ประกอบด้วย การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วม (จันทราณี สงวนนาม, 2553) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะในหมวดที่ 1 มาตรา 8 หมวดที่ 7 มาตรา 9 หมวดที่ 4 มาตรา 24 และมาตรา 22 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) ซึ่งมีลักษณะเกี่ยวพันกันกับปัจจัยภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผล (Tyler, 1950, Taba, 1962, Saylor, Alexander, and Lewis, 1981, Oliva, 1992, Skilbeck, 1984) ด้านการพัฒนา

กระบวนการเรียนรู้ (Osborne, 1985, Vygotsky, 1978, Driscoll, 1994, Hamachek, 1995, Zahoric, 1995, Murphy, 1997, Curry, 2003) ที่ส่งผลในการกำหนดรูปแบบ

แบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed - Method Research) ที่ประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการสอบถามสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ใช้การวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอย และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้การสังเคราะห์เพื่อให้ได้องค์ประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล และกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 102 โรงเรียน จำแนกเป็น (1) ภาคกลางเขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน (2) ภาคกลางเขต 2 จำนวน 17 โรงเรียน (3) ภาคเหนือ จำนวน 21 โรงเรียน (4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 จำนวน 25 โรงเรียน (5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 จำนวน 14 โรงเรียน (6) ภาคใต้ จำนวน 13 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้จัดการ จำนวนโรงเรียนละ 1 คน ผู้อำนวยการ จำนวนโรงเรียนละ 1 คน ตัวแทนครู จำนวนโรงเรียนละ 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง จำนวนโรงเรียนละ 1 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 408 คน

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษา จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหารโรงเรียนการกุศล จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบตามสะดวก (Convenience Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ รวมจำนวน 80 ข้อ ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .8801 จากการทดลองใช้กับครูโรงเรียนเอกชนการกุศล จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

1.1 ตอนที่ 1 กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลให้ได้อย่างทั่วทั้งองค์กร จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 40 ข้อ

1.2 ตอนที่ 2 การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผล จำนวน 50 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน การกุศล

3. แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

2. สังเคราะห์เป็นประเด็นสำคัญเพื่อนำไปสู่การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย (1) แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า (2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (3) แบบประเมินรูปแบบฯ

4. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา โดยหาค่าความสอดคล้องหรือดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งได้ค่า IOC ของ (1) แบบสอบถาม เท่ากับ .810 (2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เท่ากับ .850 และ (3) แบบประเมินรูปแบบฯ

แบบฯ เท่ากับ .890

5. ปรับปรุง และแก้ไข เพื่อจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย เพื่อขอความร่วมมือจาก โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา 102 โรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2561

2. จัดส่งแบบสอบถามสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ โดยกำหนดระยะเวลาในการส่งกลับประมาณ 4 สัปดาห์ หลังจากได้รับเอกสาร

3. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษา จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ ในการสัมภาษณ์ เชิงลึกแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

4. นัดหมายวัน และเวลาในการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

5. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย เพื่อขอความร่วมมือจากตัวแทนผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 7 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurs) ในการนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล

6. จัดสมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurs) เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ตามวันและเวลาที่กำหนด

7. จัดส่งรูปแบบ และแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ โดยกำหนดระยะเวลาในการส่งกลับประมาณ 4 สัปดาห์ หลังจากได้รับเอกสาร ไปยังตัวแทนผู้บริหารโรงเรียนการกุศล จำนวน 30 คน

8. นำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล กลับมาทำ การปรับปรุงและแก้ไข

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาคุณภาพของแบบสอบถามสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล โดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ การวิเคราะห์สมการถดถอย (Stepwise Regression Analysis) จากนั้นนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

3. สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล จากนั้นนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

4. สังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล กับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล เพื่อสรุปเป็นองค์ประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล และนำเสนอในรูปแบบของตาราง

5. นำองค์ประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ตามสมการถดถอย ที่ได้

6. วิเคราะห์ข้อมูลความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

จัดส่งแบบสอบถาม พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการติดตามเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลกลับมาภายในกำหนดระยะเวลา ประมาณ 4 สัปดาห์ หลังจากได้รับเอกสาร ซึ่งต่อมา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 344 ฉบับ จากทั้งหมด 408 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอได้

ดังนี้

1. ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ตัวแทนครู และตัวแทนผู้ปกครอง ของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 (ร้อยละ 23.26) รองลงมาอยู่ในภาคเหนือ (ร้อยละ 22.09) ในภาคกลางเขต 2 (ร้อยละ 17.44) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 (ร้อยละ 12.79) ในภาคใต้ (ร้อยละ 13.95) และในภาคกลางเขต 1 (ร้อยละ 10.47) ตามลำดับ

2. สภาพของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลประกอบด้วยการพัฒนาองค์ประกอบคุณภาพการศึกษา 3 ด้านคือ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการด้านการศึกษา (2) การพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ และ (3) การมีส่วนร่วมในการจัดและใช้แหล่งการเรียนรู้และการวัดผลการประเมิน ซึ่งต่อมากสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ได้เป็น 3 ด้าน ตามสมการถดถอยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลให้ได้อย่างทั่วทั้งองค์การ ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ (X_2) ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_3) และด้านการมีส่วนร่วม (X_4) ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยค่าอำนาจการพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 56 ($R^2 = .560$) คือ $\hat{Y} = .547 + .540(X_2) + .224(X_3) + .207(X_4)$ ประกอบด้วย (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ ($Y_1 X_2$) ได้แก่ (1.1) หลักสูตรต้องเน้นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (1.2) หลักสูตรต้องเน้นการบูรณาการสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และ (1.3) หลักสูตรต้องเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตประเภทต่าง ๆ (2) ด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($X_3 Y_2$) ได้แก่ (2.1) พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่นที่มีกิจกรรมส่งเสริมความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย และอยู่อย่างพอเพียง (2.2) พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนวิชาการ และจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อท้องถิ่นของ

ตน เพื่อชุมชนหรือสังคม (3) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ($X_4Y_3Y_4$) ได้แก่ (3.1) มีส่วนร่วมในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ (3.2) ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยร่วมกันพัฒนาองค์ความรู้ที่ครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการประสานงานวิชาการ เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีทักษะฝีมือ ด้านศิลปะ วัฒนธรรมไทย ประเพณีดั้งเดิม มีความรัก ความนิยม ความชื่นชมความเป็นไทย (3.3) สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ

3. รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล เป็นชุดของการนำองค์ประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ (Y_1X_2) ด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_3Y_2) และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ($X_4Y_3Y_4$) ที่ได้จากผลการวิจัยในตอนต้นที่ 1 มากำหนดให้ครอบคลุมถึงเนื้อหาสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิธีการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกระบวนการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

3.1 เนื้อหาสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เนื้อหาสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ได้อย่างสอดคล้องตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ที่เน้นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เน้นการบูรณาการสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตประเภทต่าง ๆ

3.2 วัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การมุ่งพัฒนาให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ ดังนี้

3.2.1 เพื่อมุ่งพัฒนาให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาโดยให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) นักเรียนสามารถค้นหาความรู้จากหนังสือ และแหล่งความรู้

รู้ต่าง ๆ (2) นักเรียนกล้าพูดคุยซักถาม แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น (3) นักเรียนสามารถตั้งคำถามเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติม (4) นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย (5) นักเรียนสามารถใช้สื่อต่าง ๆ ในการค้นหาความรู้

3.2.2 เพื่อมุ่งพัฒนาให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาให้นักเรียนสามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริง รายละเอียด และสรุป ความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง ดูได้ (2) นักเรียนสามารถบอกเหตุผลของสิ่งที่ตัดสินใจเลือกได้ (3) นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (4) นักเรียนสามารถคิดสร้างสรรค์ผลงาน ผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม (5) นักเรียนสามารถเสนอรูปแบบวิธีคิดที่หลากหลาย (6) นักเรียนสามารถคิดคาดคะเนเหตุการณ์หรือคาดคะเนคำตอบได้อย่างสมเหตุผล (7) นักเรียนสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผสมผสานความคิด มีผลงานที่แปลกใหม่

3.2.3 เพื่อมุ่งพัฒนาให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) นักเรียนสามารถจับประเด็นใจความหลักจากสิ่งที่อ่าน ฟัง ได้เหมาะสมกับระดับชั้น (2) นักเรียนสามารถพูดสื่อสาร พูดสื่อความหมายได้ ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ (3) นักเรียนสามารถคิดเชื่อมโยงได้หลายมิติ (4) นักเรียนสามารถสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว แล้วสรุปเป็นความรู้ได้เหมาะสมกับระดับชั้น (5) นักเรียนสามารถทำงานเป็น ระบบตามกระบวนการ ขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ (6) นักเรียนรู้เท่าทันโลกและสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม (7) นักเรียนมีทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับระดับชั้น

3.3 วิธีการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำความรู้ความสามารถดังกล่าวมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ได้อย่างสอดคล้องตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

3.3.1 พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ที่มีกิจกรรมส่ง

เสริมความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย และอยู่อย่างพอเพียง โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ครูใช้ความรู้ความสามารถในการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น (2) นำครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น (3) กำกับดูแลให้คณะครูกำหนดเนื้อหาและจัดทำสาระ การเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นของแต่ละระดับชั้น (4) กำกับดูแลให้คณะครูนำหลักสูตรท้องถิ่นไปจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้และนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละระดับชั้น

3.3.2 พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนวิชาการ และจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อท้องถิ่นของตน เพื่อชุมชนหรือสังคม โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชาเพื่อกำหนดจุดเน้น และแนวทางการพัฒนา ยุกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) ครูร่วมกันวางแผนกำหนดแนวทางการพัฒนาและกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) ครูร่วมกันประเมินแผนการจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อจัดโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมไม่กระทบกับเวลาเรียนของนักเรียน (4) ครูร่วมกันกำกับติดตามแผนงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ในแผน (5) ครูกำกับกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน (6) ครูสามารถคัดกรองนักเรียนเพื่อออกแบบหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม (7) ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองให้ได้มากที่สุด ซึ่งครูทำหน้าที่เป็นเพียง ผู้ชี้แนะ (8) ครูสามารถนำสื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.4 กระบวนการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่หลอมรวมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยสร้างความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

3.4.1 มีส่วนร่วมในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ร่วมกันจัดสรรรายการหนังสือที่ตอบสนองความ

ต้องการสำหรับครูและนักเรียนในทุกกลุ่มสาระ (2) ร่วมกันจัดหาคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอกับความต้องการใช้ของนักเรียน (3) ร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจมาใช้เวลาว่าง (4) ร่วมกันสนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมจัดแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสำหรับนักเรียน (5) ร่วมกันจัดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน

3.4.2 สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการประสานงานวิชาการเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีทักษะฝีมือ ด้านศิลปะ วัฒนธรรมไทย ประเพณีดีงาม มีความรัก ความนิยม ความชื่นชมความเป็นไทย โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) สนับสนุนให้คนในชุมชนไปศึกษาดูงานด้านทักษะฝีมือ ด้านศิลปะ วัฒนธรรมไทย ประเพณีดีงาม มีความรัก ความนิยม ความชื่นชมความเป็นไทยเพื่อ มาถ่ายทอดให้นักเรียนและชุมชน (2) สนับสนุนแหล่งเรียนรู้และครูภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ที่มีอยู่ในชุมชนให้ เข้มแข็งเพื่อเพิ่มศักยภาพในการ เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนและชุมชน (3) จัดกิจกรรมอบรมผู้ปกครองเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก การดูแลปกครองเด็ก (4) ครูร่วมเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาให้กับ องค์การหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน (5) ครูในโรงเรียนเป็นวิทยากรการฝึกอบรมเผยแพร่ความรู้ด้านต่าง ๆ ตามที่ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ร้องขอ (6) โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปมาศึกษาค้นคว้าใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน

3.4.3 สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ โดยมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) การใช้ผลการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการใช้หลักสูตรในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูทุกกลุ่มสาระ (2) การนำผลการวัดผลประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ (3) การจัดทำแผนการติดตามกำกับการใช้หลักสูตร

4. รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ด้านเนื้อหาสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านวิธีการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านกระบวนการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความ ถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อมูลมีการกระจายตัวน้อย ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาคณาภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลในภาพรวม ($n = 30$)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
เนื้อหาสำคัญของการพัฒนาคณาภาพการศึกษา	4.83	.38	มากที่สุด	4.84	.31	มากที่สุด	4.87	.27	มากที่สุด
วัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาคณาภาพการศึกษา	4.98	.28	มากที่สุด	4.97	.23	มากที่สุด	4.96	.21	มากที่สุด
วิธีการของการพัฒนาคณาภาพการศึกษา	4.85	.22	มากที่สุด	4.86	.23	มากที่สุด	4.96	.09	มากที่สุด
กระบวนการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.91	.21	มากที่สุด	4.94	.18	มากที่สุด	4.93	.20	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.88	.31	มากที่สุด	4.90	.27	มากที่สุด	4.91	.22	มากที่สุด

การอภิปรายผล

จากการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

จากผลการวิจัยที่สามารถสังเคราะห์ห้วงค์ประกอบสภาพการพัฒนาคณาภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ได้เป็น 3 ด้าน ตามสมการถดถอยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลให้ได้อย่างทั่วทั้งองค์การ ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ (X_2) ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_3) และด้านการมีส่วนร่วม (X_4) ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่พบว่ามีตัวแปรด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง อยู่ในสมการถดถอย และไม่พบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาในการร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาวิจัยในประเด็นนี้ขัดแย้งกับ น้ำฝน มงคลล้อม (2554) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ระดับการจัดการคุณภาพโดยรวม ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การพัฒนาบุคลากร การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และการจัดสภาพการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาคณาภาพการศึกษามีความจำเป็นต้องใช้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการ

ศึกษาเพื่อผลักดันกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้ได้อย่างตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งใช้กระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่คอยกำกับกับการดำเนินการหรือเป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้อย่างมีคุณภาพ

ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจัดเป็นกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นหลักประกันของการดำเนินกิจกรรมทางการศึกษา เช่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผลอยู่แล้ว ประเด็นที่น่าสนใจจากสมการถดถอยที่ได้บอกผู้วิจัยว่า หากต้องการให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ต้องดำเนินการจัดการศึกษาโดย (1) เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ สอดคล้องตามผลจากการวิจัยที่ผู้วิจัยพบองค์ประกอบสภาพการพัฒนาคณาภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ให้เกิดการพัฒนาคณาภาพของสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ โดยโรงเรียนต้องมีหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เน้นการบูรณาการสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตประเภทต่าง ๆ (2) เน้นการพัฒนาคณาภาพ ซึ่งต่อมาผู้วิจัยพบองค์ประกอบสภาพการพัฒนาคณาภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

การกุศล ให้เกิดการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ที่มีกิจกรรมส่งเสริมความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย และอยู่อย่างพอเพียงพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนวิชาการ และจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อท้องถิ่นของตน เพื่อชุมชนหรือสังคม ขัดแย้งกับ Moses (2014) ที่ว่า การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การมีองค์ประกอบที่สำคัญที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเพิ่มพลังอำนาจให้ครู การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญและการจัดสภาพการเรียนรู้ไปทางบวก และ (3) เน้นการมีส่วนร่วมซึ่งต่อมาผู้วิจัยพบองค์ประกอบสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ให้เกิดมีส่วนร่วมในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยร่วมกันพัฒนาองค์ความรู้ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการประสานงานวิชาการเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีทักษะฝีมือ ด้านศิลปะ วัฒนธรรมไทย ประเพณีดั้งเดิม มีความรัก ความนิยม ความชื่นชมความเป็นไทย

นอกจากนั้น ผลการวิจัยยังสามารถกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ซึ่งประเด็นที่ผู้วิจัยใคร่ขอนำผลการวิจัยในประเด็นนี้มาอภิปราย ได้แก่ (1) การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งพัฒนาให้มีหลักสูตรสถานศึกษา การบูรณาการข้ามกลุ่มสาระที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และการพัฒนาทักษะชีวิตประเภทต่าง ๆ (2) วิธีการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ (3) กระบวนการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่หลอมรวมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยสร้างความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรสถานศึกษาจะเป็นตัวกำหนดให้โรงเรียนเอกชนการกุศลมีคุณภาพในการจัดการศึกษา ขัดแย้งกับ Shipe (2014) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพโดยรวมในโรงเรียน และพบว่า การจัดการคุณภาพโดยรวมจะเกี่ยวข้องกับการ

วางแผนกลยุทธ์ การสนับสนุนจากผู้บริหารที่เข้มแข็ง การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ การปรับปรุงการสื่อสาร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การใช้การอบรมในการพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะ จะสอดคล้องกับการใช้ทฤษฎีแรงจูงใจในการบริหารงาน ซึ่งไม่มีประเด็นของหลักสูตรสถานศึกษาแต่อย่างใด โดยการพัฒนาบุคลากร และการมีส่วนร่วมเป็นเพียงวิธีการสนับสนุนให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีเท่านั้น ทั้งที่ในความเป็นจริงควรจะเป็นประเด็นหลักในการกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งจะนำไปสู่วิธีการและกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล เพราะหลักสูตรเป็นเพียงชุดของกิจกรรมที่สถานศึกษากำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ เจตคติ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนเท่านั้น ดังนั้น การจะมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ดี ได้นั้น จึงควรเกิดจากประเด็นหลัก คือ การพัฒนาบุคลากร และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. โรงเรียนเอกชนการกุศล ควรนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารทั่วไป เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิผล
2. โรงเรียนเอกชนการกุศล ควรนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศล ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ได้อย่างสอดคล้องตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา
3. โรงเรียนเอกชนการกุศล ควรมีการวางแผนแนวทางการใช้กระบวนการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระสำคัญในการ

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของการพัฒนาครูที่มีความทันสมัย สามารถรองรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามทุกตัวบ่งชี้ด้านคุณภาพผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษา
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพื่อจัดทำแผนการติดตามกำกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้เกิด

การระบุประเด็น จุดเน้น รูปแบบ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร มีความสามารถในการคิด และมีทักษะชีวิตได้ต่อไป

Reference

- Curry, J. (2003). *The dialectic of knowledge-in-production: value creation in late capitalism and the of knowledge-center production*. Retrieved from www.sociology.org/content/vol002.003./curry.html.
- Driscoll, M. P. (1994). *Psychology of learning for instruction*. Boston: Allyn & Bacon.
- Hamachek, D. (1995). Self-concept and School Achievement: Interaction dynamics and a tool for assessing the Self-concept Component. *Journal of counseling & development*, 73(4), 419-425.
- Murgatroyd, S., & Morgan, C. (1993). *Total quality management and the school*. Buckingham: Open University Press.
- Moses, N. W. (2014). Total quality management in secondary schools in Kenya. *Quality assurance in education an international perspective*, 14(4), 339-362.
- Mongkollom, N. (2009). *A study of total quality management of pha mae maree congregation school administrators in bangkok metropolitant area*. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Oliva, P. F. (1992). *Developing the curriculum*. (3rd ed.). New York: Harper Collins.
- Osborne, R. (1985). *Learning in science: the implication of children's science*. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Office of the Basic Education Commission. (2008). *National education act b.e. 2542*. Bangkok: Prig Wan Graphic. (in Thai)
- Sallis, E. (1996). *Total quality management in education*. London: Kogan Page Limited.
- Saylor, J. G., Alexander, W. M., & Lewis, A. J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning* (4th ed.). New York: Holt McDougal.
- Shipe, D. A. (2014). A case study about total quality management in A School District: Form selection to reflection (Participatory Management, Continuous Improvement). *Dissertation abstracts international*, 59(1), 46-A.
- Skilbeck, M. (1984). *School-Based curriculum development*. London: Harper & Row, Publishers.
- Sanguannam, J. (2010). *Theory and practical management in education* (3rd ed.). Bangkok: Bookpoint. (in Thai)

- Taba, H. (1962). *Curriculum development: theory and practice*. New York: Harcourt Brace and World.
- Tyler, R. W. (1950). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society*. Cambridge: Harvard University Press.
- Zahoric, J. A. (1995). *Constructivist teaching (Fastback 390)*. Indiana: Phi Delta Kappa Educational Foundation.

